

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Karla Šimky v právní věci **žalobce: Ing. J. L.**, proti **žalovanému: Obvodní soud pro Prahu 5**, se sídlem nám. Kinských 5, Praha 5, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Nao 124/2014,

t a k t o :

- I. Návrh **se zamítá**.
- II. Navrhovatel **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu

[1] Návrhem ze dne 25. 5. 2014, doručeným Nejvyššímu správnímu soudu téhož dne, se žalobce (dále jen „navrhovatel“) domáhal určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“). Navrhovatel se domáhal toho, aby Nejvyššímu správnímu soudu byla určena lhůta pro vydání rozhodnutí o námitce podjatosti soudců prvního senátu Nejvyššího správního soudu, kterou navrhovatel vznesl v řízení vedeném před Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. Nao 124/2014.

[2] V návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu navrhovatel poukázal na to, že dne 28. 3. 2014 podal námitku podjatosti soudců prvního senátu Nejvyššího správního soudu v řízení vedeném před tímto soudem pod sp. zn. Nao 124/2014, přičemž o této námitce podjatosti nebylo rozhodnuto. Navrhovatel dále uvedl, že Nejvyšší správní soud si sám o sobě námitku podjatosti zúžil a následně konstatoval, že o námitce není třeba jakkoli rozhodovat, přičemž poukázal na neveřejné rozhodnutí v jiné věci, konkrétně na usnesení ze dne 14. 6. 2012, č. j. Nao 44/2012 - 19. Navrhovatel takový postup označil za nekorektní a má za to, že o námitce podjatosti vůči soudcům mělo být vydáno řádné rozhodnutí ve vztahu k celému rozhodujícímu senátu.

[3] Navrhovatel tak žádá určení lhůty k provedení procesního úkonu, kterým dle jeho vymezení je vydání rozhodnutí o námitce podjatosti ze dne 28. 3. 2014.

II. Podstatný obsah spisu Nejvyššího správního soudu sp. zn. Nao 124/2014

[4] V řízení vedeném pod sp. zn. Nao 124/2014 Nejvyšší správní soud rozhodoval o námitce podjatosti směřující proti soudcům Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), která se týkala řízení vedeného před městským soudem pod sp. zn. 10 A 4/2014.

[5] Nejvyšší správní soud zaslal navrhovateli informaci o složení senátu tohoto soudu, který bude rozhodovat pod sp. zn. Nao 124/2014 o vznesené námitce podjatosti soudců městského soudu. Navrhovateli byl přípis s informací o složení senátu vhozen do poštovní schránky dne 27. 3. 2014.

[6] Dne 28. 3. 2014 podal navrhovatel námitku podjatosti týkající se řízení před Nejvyšším správním soudem vedeného pod sp. zn. Nao 124/2014, kde uvedl, že „jeden ze soudců se opakovaně dopouštěl nezákonného jednání v řízeních ve vztahu ke stejnému žalobci (sp. zn. 10A 162/2013, sp. zn. 10A 56/2013, sp. zn. 10A 49/2012 Městského soudu v Praze). Dále se domnívám, že vzhledem k předcházejícímu působení na Městském soudu v Praze je plně aplikovatelná rovněž i námitka podjatosti vznesená k neposkytnutí jeho vlastních rozsudků ve vztahu k InfZ vydaných v roce 2013. Posledním důvodem je pak předcházející členství v Komunistické straně Československa a participace na nedemokratickém zřízení cíleně potlačujícím základní lidská práva a svobody.“

[7] Nejvyšší správní soud následně vydal usnesení ze dne 30. 4. 2014, č. j. Nao 124/2014 - 38 (dostupné z www.nssoud.cz), v němž rozhodl, že soudci městského soudu JUDr. Ing. Viera Horčicová, Mgr. Jan Kašpar a Mgr. Kamil Tojner nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 4/2014. K námitce podjatosti ze dne 28. 3. 2014, které se týká nynější návrh na určení lhůty a která byla citována v bodě [6] tohoto usnesení, se Nejvyšší správní soud vyjádřil v bodě [5] odůvodnění zmíněného usnesení ze dne 30. 4. 2014, č. j. Nao 124/2014, takto: „Nejvyšší správní soud poznamenává, že žalobce v rámci řízení vedeného pod sp. zn. Nao 124/2014 vznesl námitku podjatosti proti Mgr. Janě Brothánkové, soudkyni 1. senátu, který má dle rozvrhu práce jeho námitku podjatosti vznesenou proti všem soudcům krajského soudu projednat a rozhodnout. Rozvrh práce stanoví pravidlo, dle kterého pokud senátu předsedá JUDr. Josef Baxa, dalšími členkami senátu jsou JUDr. Lenka Kaniová a JUDr. Marie Žišková. Vzhledem k tomu, že Mgr. Jana Brothánková se v souladu s rozvrhem práce nebude na rozhodování věci podílet, Nejvyšší správní soud o této námitce podjatosti nerozhodoval, jelikož dle judikatury tohoto soudu nemá význam rozhodovat o námitce podjatosti směřující proti soudcům, kteří se nemají účastnit rozhodování ve věci (srov. např. usnesení tohoto soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. Nao 44/2012 - 19).“

[8] Dne 25. 5. 2014 pak Nejvyšší správní soud obdržel návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu (vydání rozhodnutí o námitce podjatosti ze dne 28. 3. 2014), který je předmětem nynějšího řízení o určení lhůty k provedení procesního úkonu.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[9] Nejvyšší správní soud podaný návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu zhodnotil a dospěl k závěru, že není důvodný.

[10] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

[11] V řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Znamená to, že zjistí-li neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věci se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout. Zda dochází či nedochází k průtahům, se zkoumá jen ve vztahu k tomu úkonu, u kterého byly namítnuty průtahy (zde je dle vymezení v návrhu tímto úkonem vydání rozhodnutí o námitce podjatosti ze dne 28. 3. 2014, která se týká řízení před Nejvyšším správním soudem vedeného pod sp. zn. Nao 124/2014).

[12] Nejvyšší správní soud konstatuje, že z podstaty věci nemůže být úspěšný takový návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, který se týká takového procesního úkonu, který byl již plně učiněn. Je zřejmé, že postrádá smyslu určení lhůty k provedení již provedeného procesního úkonu. O takový případ jde i v nynější věci.

[13] Navrhovatel se svým návrhem domáhal určení lhůty k vydání rozhodnutí o námitce podjatosti. Zdejší soud musí v první řadě uvést, že vydání zvláštního usnesení, jehož výrok se vyjadřuje k podjatosti či nepodjatosti dotčeného soudce či soudců, není jediným a výlučným způsobem, jak může soud na podanou námitku podjatosti procesně reagovat (jak lze o námitce rozhodnout).

[14] Judikatura připustila i jiné procesní reakce na podanou námitku podjatosti, které se odvíjí od konkrétního charakteru obsahu podané námítky a které zohledňují a respektují smysl tohoto právního institutu. V usnesení ze dne 1. 7. 2009, č. j. Vol 4/2009 - 13, volební senát Nejvyššího správního soudu konstatoval, že „*samostatně nerozhodoval o námitce podjatosti vznesené navrhovatelem vůči soudkyni JUDr. Miluši Doškové, neboť ta dle rozvrhu práce není členkou senátu, jemuž přísluší rozhodnout ve věci. Pro naprostou nekonkrétnost pak nerozhodoval ani o námitce podjatosti vznesené souhrnně vůči všem ostatním soudcům Nejvyššího správního soudu včetně členů volebního senátu; ostatně nahlíženo logikou takto uplatněné námitky by na Nejvyšším správním soudě nebyl žádný soudce, který by o podjatosti mohl rozhodnout.*“ Je tedy zřejmé, že v návaznosti na řízení před volebním senátem nebylo o námitce vydáno zvláštní usnesení, jehož výrok by se vyjadřoval k podjatosti dotčených soudců. Na námitku podjatosti bylo reagováno v usnesení volebního senátu věnujícím se věci samé, v rámci jehož odůvodnění byl rozebrán náhled Nejvyššího správního soudu na uplatněnou námitku.

[15] Takový postup není v rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu ojedinělý a zdejší soud k popsání reakci na námitku podjatosti přistupuje zpravidla tehdy, když je námitka podjatosti formulována zcela nekonkrétně, a to zvláště za situace, kdy směřuje proti všem soudcům Nejvyššího správního soudu, či pokud směřuje proti soudci, který se nemá podílet na rozhodnutí dané konkrétní věci (srov. např. rozsudek ze dne 29. 3. 2012, č. j. 9 Ans 2/2012 - 52, rozsudek ze dne 27. 3. 2013, č. j. 2 As 20/2013 - 14, či usnesení ze dne 25. 9. 2013, č. j. 8 As 88/2013 - 20). K popsáním důvodům může dále přistoupit i to, že vzhledem ke konkrétnímu postupu účastníka může být podání námítky podjatosti vyhodnoceno jako zneužití práva (srov. rozsudek ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 38/2013 - 24).

[16] Vydání zvláštního usnesení, jehož výrok se věnuje namítnuté podjatosti soudce (či soudců), a procesní postup popsáný v bodech [14] a [15] tohoto usnesení mají společné to, že podatel námítky podjatosti je vždy zpraven o náhledu Nejvyššího správního soudu na podanou námitku podjatosti. Taková námitka tedy nezůstává opomenuta a její podatel je zpraven o jejím konečném procesním osudu. Tímto pohledem je pak třeba hodnotit otázku, zda bylo o námitce rozhodnuto. Existenci rozhodnutí o námitce je nutno vnímat široce tak, že pod něj spadá i postup popsáný v bodech [14] a [15] tohoto usnesení.

[17] O procesním osudu navrhovatelovy námítky podjatosti ze dne 28. 3. 2014 byl navrhovatel zpraven prostřednictvím odůvodnění usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č. j. Nao 124/2014 - 38 (viz bod [7] tohoto usnesení o návrhu na určení lhůty), nelze tedy hodnotit, že o ní nebylo rozhodnuto. To, že se právě zmíněné usnesení vznesenou námitkou podjatosti ze dne 28. 3. 2014 zabývalo, navrhovatel nijak nezpochybnil, naopak v návrhu na určení lhůty se proti hodnocení této námítky věcně vymezoval, a to tvrzením o zúžení rozsahu námítky ze strany Nejvyššího správního soudu a tvrzením, že mělo být vydáno „řádné rozhodnutí“ o námitce ve vztahu k celému senátu. Takové navrhovatelovy výhrady však nemohou být v řízení o určení lhůty k provedení procesního úkonu zkoumány, jelikož řízení dle § 174a zákona o soudech a soudcích neslouží jako přezkumné řízení vůči soudním rozhodnutím, ale jako prostředek proti průtahům v řízení.

[18] S tím také souvisí nutnost v řízení o určení lhůty k provedení procesního úkonu respektovat soudcovskou nezávislost soudců a soudů, vůči nimž návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu směřuje. Do nezávislosti soudů vyvěrající z čl. 81 Ústavy České republiky a § 1 zákona o soudech a soudcích a do nezávislosti soudců vyvěrající z čl. 82 odst. 1 Ústavy České republiky není možné zasahovat bez výslovné zákonné úpravy respektující samotnou podstatu soudcovské nezávislosti. V řízení o určení lhůty k provedení procesního úkonu tak Nejvyšší správní soud s respektem ke zmíněné nezávislosti soudů a soudců nemůže zkoumat či dokonce přehodnocovat věcné závěry jiných rozhodnutí, k tomu totiž není vůbec dané řízení určeno. Z tohoto důvodu je navrhovatelovo tvrzení o zúžení rozsahu námítky podjatosti bezvýznamné. Ze shodných důvodů není možno v řízení o určení lhůty k provedení procesního úkonu ani zkoumat, zda bylo usnesení ze dne 30. 4. 2014, č. j. Nao 124/2014 - 38, „řádné rozhodnutí“, kam též směřovaly navrhovatelovy výtky.

[19] V nynější věci je pro rozhodnutí o návrhu na určení lhůty podstatné pouze to, že o námitce podjatosti ze dne 28. 3. 2014 bylo rozhodnuto (bylo na ni reagováno), navrhovatelovy výtky proti samotnému rozhodnutí o námitce podjatosti jsou pak pro řízení o určení lhůty k provedení procesního úkonu nepodstatné. Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že úkon, jehož se navrhovatel svým návrhem domáhal, byl učiněn, jeho návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu tak není důvodný.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. června 2014

JUDr. Radan Malík
předseda senátu